

Aktuālais pasaules ekonomikā

2023. gada 01. – 05. maijs

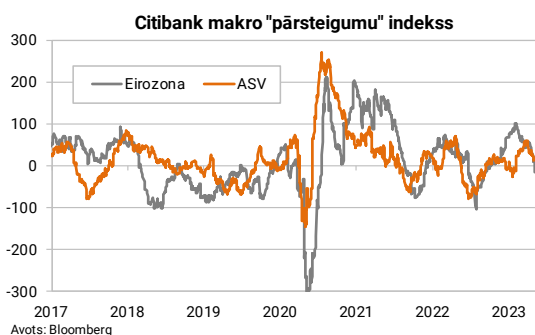
Simona Striževska

Ekonomiste

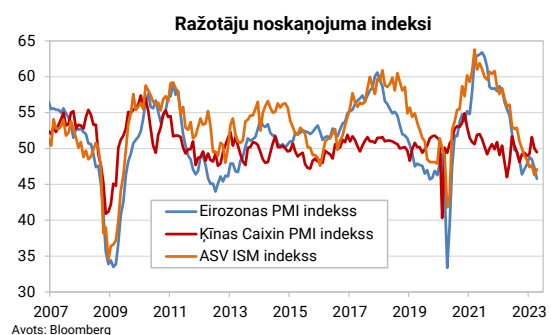
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Aprīlī ASV tika pieņemti darbā 253 tūkstoši jauno darbinieku, vairāk nekā vidēji pēdējo divu mēnešu laikā.** Bezdarba līmenis atkrita atpakaļ uz 3.4%. Algu pieauguma tempi mēneša griezumā aprīlī paātrinājās līdz 0.5%, reģistrējot straujāko kāpumu 9 mēnešu laikā. Gada griezumā algas aprīlī pieauga par 4.4%. Tai pašā laikā, jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits pēdējo divu mēnešu laikā bija vidēji 240 tūkst. cilvēku nedēļā, vairāk nekā gadu mijā, augot arī kopējam pabalstu saņēmēju skaitam. Brīvo vakancu skaits ASV lēni turpināja samazināties – uz vienu bezdarbnieku ASV bija 1.6 brīva vakance salīdzinājumā ar aptuveni 2 vakancēm gada sākumā. Tas ļauj domāt, ka par spīti pretrunīgiem signāliem, situācija ASV darba tirgū, acīmredzot, jau sākusi lēni normalizēties.
- **Eiropas mazumtirdzniecības apjoms martā sarucis par 1.2% līdz ar spēcīgiem kritumiem Vācijā un Francijā.** Kaut arī Eiropas tirdzniecības apjoms atrodas uz lejuvērstas trajektorijas kopš pērnā gada vidusdaļas un martā bija par nepilniem 4% zemāks nekā pirms gada, apgrozījums naudas izteiksmē nostabilizējās un pagaidām nekrit.
- **Aprīlī Eiropas gada inflācija uzrādījusi pirmo paātrinājumu pēdējā pusgada laikā – līdz 7% no 6.9% martā.** Augstāku inflācijas ciparu lielākoties noteica straujāks energoresursu cenu kāpums gada griezumā, taču tuvākajos mēnešos energoresursiem būtu jāatsāk strādāt inflācijas pazemināšanas virzienā. Pamatinflācija aprīlī palēninājās līdz 5.6% no 5.7% martā. Aprīlī beidzot sāka bremsēties arī pārtikas cenu kāpums gada izteiksmē. Mēneša laikā patēriņa cenas auga par 0.7%. Saskaņā ar Bloomberg Consensus, inflācija gada nogalē varētu būt nedaudz augstāka nekā prognozēts iepriekš – virs 3%. Gada vidējā inflācija šogad prognozēta ap 5.6%.
- **Šā gada 1. ceturksnī ASV un Eiropas IKP rezultāti ir bijuši vājāki nekā gaidīts, bet joprojām ar pluss zīmi.** ASV IKP 1. ceturksnī pieauga par 0.3% ceturkšņa griezumā (par 1.1% analizēti). Lielāku piesaistību ASV izaugsmei nodrošināja nenogurdināms patēriņš, tikmēr negatīvs krājumu cikls un investīciju stagnācija bremsēja izaugsmi. Eiropas IKP pieauga par 0.1% ceturkšņa griezumā, spējot izvairīties no recesijas gadu mijā. Valstu griezumā rezultāti nebija viendabīgi – Vācijas ekonomikas izlaide 1. ceturksnī palika nemainīga pēc 0.5% izlaides krituma gada beigās, Francijas IKP atgriezās pie izaugsmes, tikmēr Eiropas dienviņos turpinājās veselīga izaugsme. Saskaņā ar Bloomberg Consensus, Eiropā šogad prognozēta IKP izaugsme 0.6% apmērā, ASV – par 1.1%, gada otrajā pusē paredzot nelielus mīnus ASV ceturkšņa griezumā dēļ turbulences valsts banku sektorā.
- **Kā arī bija plaši sagaidīts, ASV FRS un ECB maijā pacelšanās bāzes likmes vēl par 0.25 procenta punktiem.** Tādējādi dolāru bāzes likme maijā sasniedza 5.00-5.25% diapazonu, ECB depoziņa likme 3.25% un refinansēšanas likme 3.75%. Pretstatā pēdējam sēdēm, FRS paziņoja, ka turpmākus lēmumus pieņems, balstoties uz jaunākajiem datiem. Tas varētu nozīmēt, ka šīs likmju celšanas cikls ASV ir noslēdzies. ECB maijā samazināja likmju celšanas soli no 0.50 procenta punktiem iepriekš līdz 0.25, taču vairākkārtēji atzīmēja, ka pagaidām neliek likmju celšanu uz pauzes. Saskaņā ar fjučeru tirgus prognozēm, tirgus dalībnieki sagaida, ka FRS sāks samazināt likmes jau šā gada nogalē, tikmēr Eiropā sagaidīts, ka ECB likmju celšanu varētu noslēgt pēc vēl vienas likmju pacelšanas.

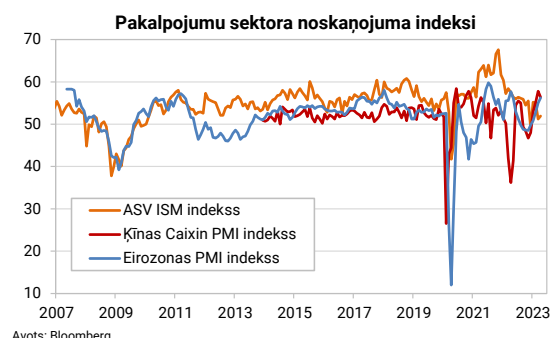
Makro pulss

Ražotāju noskaņojums turas pesimisma zonā

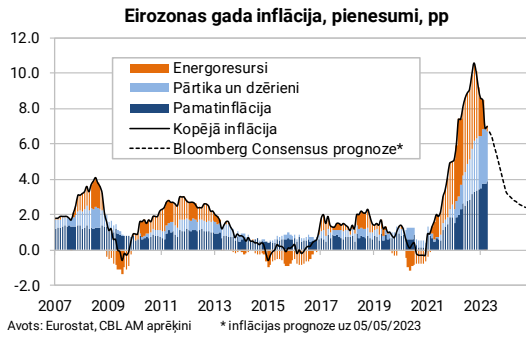
Pakalpojumu sniedzēju vidū turpina valdīt optimisms

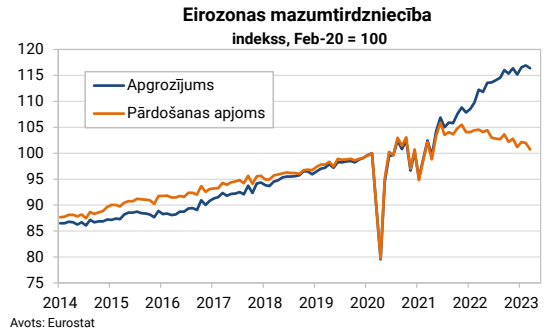
Jauno pasūtījumu kritums ASV vairs nepadzīljinās

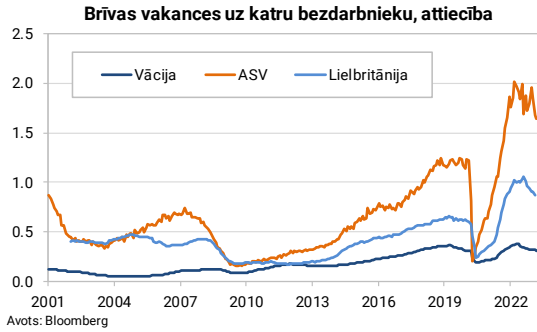
Inflācija Eiropā ar mainīgiem panākumiem iet uz leju

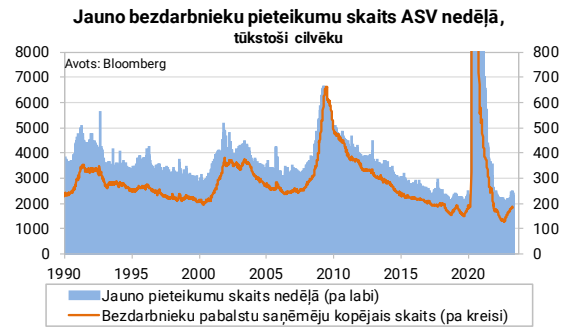
Eirozona tirdzniecības apjomi uz leju vērstā tendencē

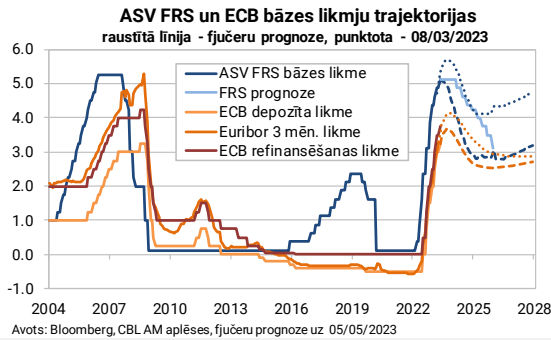
Temperatūra ASV darba tirgū lēni sāk mazināties

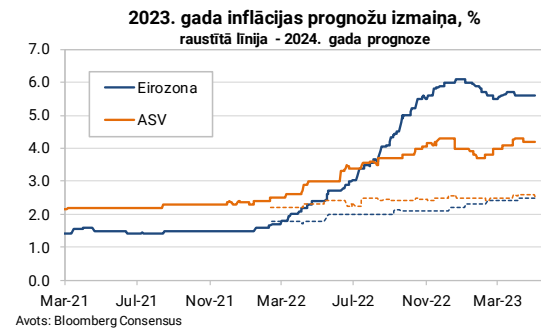
Bezdarba pieteikumi ASV pakāpeniski pieaug

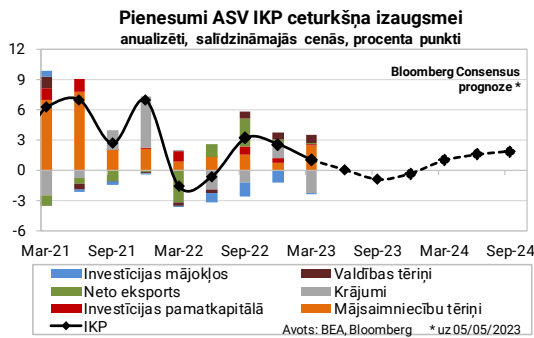
Centrālo banku likmju trajektorijas

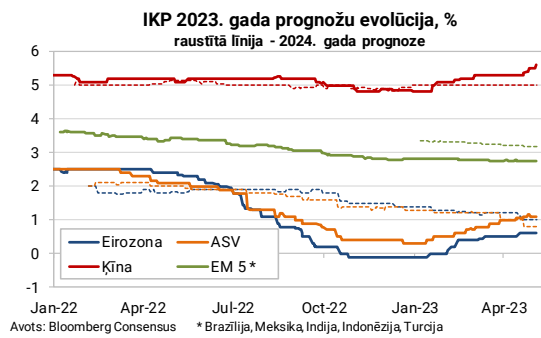
Bloomberg Consensus inflācijas prognoze

ASV IKP izaugsmes trajektorija

Bloomberg Consensus IKP gada prognoze

Apskata sagatavošanas datums: 08.05.2023.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.